

kan lede til forkerte resultater. Udvalget er opmærksom på, at skattedepartementet har iværksat en undersøgelse og herunder har forespurgt de forskellige ministerer om, i hvilke lovbestemmelser begrebet skattepligtig indkomst anvendes, med henblik på en revision af beregningsgrundlaget.

Et flertal (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) mener, at man bør afvente resultatet af denne undersøgelse, inden der tages endelig stilling til løsningen af de spørgsmål, behandlingen af § 3 har givet anledning til i udvalget. Flertallet har hermed lagt vægt på, at undersøgelsen påregnes udført så hurtigt, at en fornøden lovgivning vil kunne gennemføres til høstretsen samtidig med de i nærværende lovforslag indeholdte bestemmelser.

Et mindretal (venstres, det konservative folkepartis og det radikale venstres medlemmer af udvalget med undtagelse af Lis Møller) erkender, at der for de i § 3 omhandlede grupper foreligger problemer, som må løses, men mindretallet peger samtidig på, at tilsvarende problemer foreligger for andre familier under den foreslåede økonomiske grænse. Mindretallet havde derfor hellere set, at det samlede udgiftsbeløb foreløbig var anvendt på anden måde, indtil resultatet af skattedepartementets undersøgelse foreligger. Mindretallet vil dog, efter at disse bemærkninger er gjort, indstille lovforslaget til vedtagelse i sin helhed, men henstiller til ministeren at tage § 3 op til behandling, så snart undersøgelsens resultat foreligger, for ikke at sætte et unødigt administrativt arbejde i gang.

Udvalget har drøftet, om der bør gives særlige ydelser i tilfælde, hvor moderen afholder sig helt eller delvis fra at arbejde uden for hjemmet for at passe barnet i en vis tid. Det har herunder været overvejet at give disse ydelser til alle mødre inden for denne gruppe eller at forbeholde den for enlige mødre, ligesom ydelser af forskellig størrelse har været drøftet, spændende fra nogle få hundrede kroner årligt til et beløb svarende til folkepensionens grundbeløb for enlige. Det er i udvalget gjort gældende, at der ved sådanne ydelser ville kunne opnås en vis afhjælpning af mangelen på vugge-

stuepladser. Det er udvalgets opfattelse, at spørgsmålet efter en nærmere undersøgelse bør løses, og ministeren har givet udvalget tilsagn om at ville nedsætte et hurtigt arbejdende udvalg til behandling af spørgsmålet. Det er ministerens hensigt at fremme dette arbejde, således at en eventuel lovgivning kan træde i kraft samtidig med de i nærværende lovforslag indeholdte bestemmelser.

I anledning af drøftelser om særlige ydelser i tilfælde, hvor moderen afholder sig helt eller delvis fra at arbejde uden for hjemmet for at passe barnet en vis tid, må socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget tilføje:

Man nærer dyb bekymring for, at det skal forringe kvindens stilling på arbejdsmarkedet, hvis man tilstræber at give adgang til årelangt fravær på grund af fødsel. Man er ligeledes bekymret for, at den pågældende kvinde vil have vanskeligheder ved at gentilpasse sig arbejdsmarkedet efter i en længere periode at have været ude af erhverv. Revalideringsarbejdet viser, at et fravær fra arbejdspladsen på ca. 2 år kan medføre komplikationer ved gentilpasning. Endvidere frygter man, at samfundet ikke vil magte at yde tilstrækkelig store beløb (folkepensionens grundbeløb for enlige er nævnt), således at man ikke kan udelukke, at moder og barn kan komme til at føre en særdeles fattig tilværelse.

Socialistisk folkeparti kan ikke anerkende tankerne om besparelse på vuggestuepladser, idet man netop går varmt ind for, at børneinstitutionerne udbygges. Socialistisk folkeparti ønsker, at alle kvinder får mulighed for langvarig barselhvile med fuld løn-kompensation, at der skaffes tilstrækkelige vuggestue- og børnehavepladser, og at der til disse børneinstitutioner knyttes en husmoderafløsningsordning, der kan passe børnene under sygdom. Hvis en sådan husmoderafløsning ikke kan skaffes, bør moderen have fuld løn, når hun bliver hjemme for at passe sit syge barn. Hvis en kvinde af helbredsmæssige eller sociale årsager ikke magter såvel erhverv som børnepasning, bør hun efter særlig ansøgning have ret til en pensionslignende ydelse, der sætter hende i stand til under rimelige vilkår at være hjemme hos sit barn.

Det skal tilføjes, at hvis man vil yde et særligt tilskud til mødre med småbørn — og dette gælder, hvad enten gruppen kun

omfatter enlige mødre eller også gifte kvinder — bør det gælde såvel udeerhvervende som hjemmearbejdende kvinder, idet den enkelte kvinde selv skal kunne bestemme, om hun vil blive hjemme eller betale børnepasning for beløbet.

Det har endvidere været overvejet, hvorvidt bestemmelsen i § 4, stk. 2, nr. 1, vil åbne mulighed for misbrug, og hvorvidt der som følge heraf måtte være anledning til blandt andet at ændre reglerne for overvegningsadgang til at få fødselskabet fastslået. Ministeren har efter forhandling med justitsministeren udtalt, at der ikke skæmmes at være grundlag for at skærpe de ovennævnte regler, men at udviklingen vil blive fulgt og spørgsmålet om fornødent taget op til senere vurdering. Udvalget har taget dette til efterretning.

De anvendte betegnelser for børnetilskud har været drøftet i et samråd med ministeren, som på grundlag heraf har stillet ændringsforslag indeholdende nye betegnelser.

Ved drøftelserne af bestemmelsen om moderskabsydelse har der i udvalget været enigthed om, at der bør gives forhøjet ydelse ved tvillingfødsler og andre flerfødsler. Ministeren har erklæret sig enig heri og stillet nedenstående ændringsforslag nr. 10.

Et mindretal (Lis Møller) anser det ikke for rigtig, at der indføres moderskabsydelse til alle uden hensyn til indkomstforhold på et tidspunkt, hvor samfundet endnu har så mange mere påtrængende sociale opgaver at løse. Mindretallet vil motivere sin stilling nærmere ved 2. behandling.

Det har i udvalget været drøftet, hvorvidt abort efter udløbet af den 6. svangerskabsmåned vil kunne medføre, at 2. del af moderskabsydelsen bortfalder, men ministeren har erklæret, at fosteret på dette tidspunkt som regel vil have nået en sådan udvikling, at der bliver tale om en fødsel med deraf følgende udbetaling af 2. del af moderskabsydelsen. Vejledning herom vil blive givet i et cirkulære.

Bestemmelserne om erstatning for mistet arbejdsfortjeneste ved fravær fra arbejde på grund af svangerskab og fødsel har været

drøftet blandt andet med henblik på, om der er tilvejebragt et passende forhold mellem størrelsen af dagpengene efter § 6 og § 9. Det er blevet gjort gældende, at dagpengene for modhjælpende husmødre er for små, men man er i udvalget enige om, at spørgsmålet må henrykkes til behandling i socialreformkommissionen, hvorfor det henstilles til ministeren at rette henvendelse herom.

I forbindelse med drøftelsen af § 8 har udvalget overvejet, hvorvidt de fastsatte krav om lønnet arbejde for at opnå dagpenge er for strenge, idet blandt andet gravide, der for nyfødte har afsluttet en uddannelse, ikke vil kunne opfylde kravene. Udvalget har derfor overvejet, om uddannelse i relation til § 8 kunne ligestilles med lønnet arbejde. Udvalget er dog opmærksom på, at hjælp vil kunne ydes dels af modrehjælpen, dels af socialkontorerne. Vedrørende den nævnte hjælp henvises til bemærkningerne til det ligeledes af udvalget behandlede lovforslag nr. 28 om ændring af lov om offentlig forsorg. Det fremgår heraf, at der i tilfælde af fødsel vil kunne ydes hjælp efter en længere tids trængsbedømmelse. Udvalget mener derfor ikke, at der er grundlag for at foreslå ændringsforslag. Blandt andet under hensyn til, at modrehjælpen bevilges i visse henseender er meget beskædet, henstiller udvalget dog til ministeren at følge udviklingen nøje.

I tilslutning til det af ministeren stilledes ændringsforslag nr. 16 har ministeren over for udvalget oplyst, at den foreslåede ændring af § 14 for så vidt angår stk. 2, som indholder en bemyndigelse til ministeren, er begrundet i oplysninger. Københavns kommune har stedselt ministeren. Ifølge disse foreligger der særlige administrative vanskeligheder for Københavns kommune, som nødvendiggør, at der ved ministerens foreslåede fastsættelse særlige regler. Det kan næppe heller undvikkes, at lignende forhold vil gøre sig gældende for andre af de største bysamfund.

Bestemmelsen i § 20 har givet udvalget anledning til over for ministeren at rejse spørgsmål om, hvorvidt der på indeværende tidspunkt måtte være anledning til at etablere en kollektiv finansiering af den barselhvile, hvis udredelse fortsat påhviler arbejdsgiverne. Efter henstilling fra ud-